

Programma van eisen

Concessie Abri-reclame

Perceel 2:

Parkeergarages

**Gemeente
Haarlem**

25 september 2025
Kenmerk: 2025485705

© Alle rechten voorbehouden. Dit programma van eisen is uitsluitend bedoeld voor intern gebruik door de Inschrijver. De verstrekte gegevens mogen niet worden verveelvoudigd, elektronisch opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente Haarlem en NABB.

Het programma van eisen is opgesteld en gebaseerd op de minimale eisen die door de Opdrachtgever worden gesteld. De Inschrijver dient onderstaande eisen onverkort in acht te nemen bij zowel de Inschrijving als de eventuele uitvoering van de opdracht.

1 Algemene eisen

1.1 *Wetgeving en regelgeving*

De opdracht wordt uitgevoerd in overeenstemming met:

- alle publiek- en privaatrechtelijk wet- en regelgeving, tenzij nadrukkelijk uitgesloten in de Concessieovereenkomst;
- Gemeentelijk beleid en regelgeving.

1.2 *Uitvoering van de werkzaamheden*

De opdracht wordt uitgevoerd op een wijze die:

- Overeenkomstig is (tijdens werkzaamheden op locatie) conform de CROW publicatie 'Werk in Uitvoering';
- In overleg met de beheerder (Spaarnelanden) wordt uitgevoerd;
- Zo georganiseerd wordt dat de gebruikers van de parkeergarages zo min mogelijk worden gehinderd.

1.3 *Opdrachtgever*

De gemeente Haarlem is Opdrachtgever die voor de parkeergarages het beheer heeft overgedragen aan Spaarnelanden. Waar in dit programma van eisen gesproken wordt over Opdrachtgever wordt ook Spaarnelanden bedoeld. Opdrachtnemer heeft voor de reclame exploitatie direct te maken met Spaarnelanden.

1.4 *Vergunningen*

Het plaatsen van Reclamevitines is vergunningsvrij.

1.4.1 *Mediaruimte voor de Opdrachtgever*

10% van de beschikbare mediaruimte dient permanent gratis ter beschikking gesteld te worden aan Opdrachtgever. Opdrachtgever draagt zorg voor aanlevering content. Tevens dient de Opdrachtgever de beschikking te krijgen om bij calamiteiten de uitingen te overrulen.

1.5 Wijzigingen

De Opdrachtgever is bevoegd om op grond van uitbreiding, verplaatsingen of opheffingen wijzigingen door te voeren. Waar mogelijk zal de Opdrachtnemer tijdig in dit traject worden betrokken en zal nadere afstemming plaatsvinden.

2 Reclame

2.1 Voor de te voeren reclame geldt dat de reclame:

- Dient te voldoen aan de richtlijnen van de Reclame Code Commissie of haar eventuele rechtsopvolger, dan wel de nationale regulerende of wetgevende instantie die na of naast de Reclame Code Commissie opereert;
 - Niet storend en/of aanstootgevend mag zijn, en niet in strijd mag zijn met de goede zeden en de openbare orde en met wetgeving en/of verordeningen;
 - Niet toegestaan is voor alcoholhoudende dranken, tabak of erotische uitingen.
- Bij twijfel dient door de Opdrachtnemer toestemming te worden gevraagd aan de Opdrachtgever.

2.2 Beleid ten aanzien van reclames voor producten of diensten die impact hebben op klimaatverandering.

Voor reclame in de gemeente Haarlem gelden daarnaast de volgende aanvullende eisen:

De raad heeft een motie aangenomen waarin een verbod op bepaalde categorieën reclame is opgenomen. De producten en bedrijven die niet toegestaan zijn, worden als volgt gedefinieerd:

Wat verstaan we onder Producten die voornamelijk gebruik maken van Fossiele brandstof?

- Fossiele brandstof voor vervoer (bijvoorbeeld benzine, diesel, gas)
- Fossiel opgewekte elektriciteit en warmte
- Alle vlieg- en bootreizen op fossiele brandstof, ongeacht de afzender van de advertentie
- Pakketreizen naar bestemmingen buiten Europa waar de vliegreis of bootreis niet bij inbegrepen is
- Vervoermiddelen en lease-vervoermiddelen met een fossiele verbrandingsmotor en hybride vervoersmiddelen

Fossiele reclame laat zich hiermee beschrijven als reclame voor fossiele brandstoffen, vliegvakanties en vliegtickets, grijze stroom- en gascontracten, en voer- of vaartuigen met een fossiele of hybride brandstofmotor en reizen met voer- en vaartuigen met een fossiele of hybride brandstofmotor.

Wat verstaan we onder Vlees- en visproducten en maaltijden waar vlees of vis in verwerkt is?

Vlees- of visproducten

Onder vleesproducten verstaan we voedingsmiddelen die gemaakt zijn van dierlijk vlees, zoals rundvlees, varkensvlees, kip, ander gevogelte, lamsvlees, wildvlees. Dit kan verschillende vormen hebben zoals vers vlees of verwerkt vlees zoals worstjes, ham, bacon, shoarma en gehakt en bereide vleesgerechten zoals gehaktballen en vleesstoofschotels. Dit alles moet geschikt zijn voor menselijke consumptie.

Onder visproducten verstaan we voedingsmiddelen die gemaakt zijn van verschillende soorten vis en zeevruchten gevangen door visserij of gekweekt. Dit kan verschillende vormen hebben zoals vers of verwerkt en omvatten onder andere hele vis en zeevruchten, filets, gepaneerde vis en zeevruchten, gefrituurde vis en zeevruchten, vis en zeevruchtenconserven, gerookte vis en zeevruchten, ingeblikte vis en zeevruchten, en andere producten zoals visolie of vismeel. Dit alles moet geschikt zijn voor menselijk consumptie.

Maaltijden voor menselijke consumptie waar vlees of vis in verwerkt is.

Maaltijden voor menselijk consumptie waar vlees of vis in verwerkt is zijn onder andere pizza's met vlees of visproducten als beleg, kant en klaar maaltijden met vlees of visproducten, menucombinaties waarin vlees of visproducten een onderdeel is van het menu, brood met vlees of visproducten als beleg.

In de bijlage bij dit programma van eisen is een toelichting opgenomen over de uitleg van het reclameverbod.

- 2.3 Indien een reclame-uiting is aangebracht in strijd met het bepaalde in lid 1 van dit artikel, dan dient de Opdrachtnemer voor haar rekening de reclame-uiting op eerste aanzegging van de Opdrachtgever en uiterlijk binnen 2 werkdagen te verwijderen, bij gebreke waarvan de Opdrachtgever het recht heeft de reclame-uiting voor rekening van de Opdrachtnemer te (laten) verwijderen. Bij wijziging van nationale wet- en regelgeving dan wel andere wet- en regelgeving, waarop Opdrachtgever geen invloed kan uitoefenen, waarmee al aangebrachte reclame-uitingen in strijd komen, zal de Opdrachtnemer deze voor haar rekening verwijderen.

3 Locaties

- 3.1 Reclamevitines kunnen geplaatst worden in 6 parkeergarages en 5 fietsenstallingen, alsmede in de nieuwe parkeergarages en fietsenstallingen. Zie bijlage met een overzicht van het aantal parkeerplekken/ stallingsplekken per locatie. Vanaf 2026 t/m 2035 komen er ongeveer 5 tot 6 autogarages bij. Fietsgarages vanaf 2025 circa 5 stuks.
- 3.2 Opdrachtnemer dient na gunning voorstel in te dienen waar de Reclamevitines geplaatst worden. Dit dient ter goedkeuring aan de Opdrachtgever aangeboden te worden.
- 3.3 Per parkeergarage mogen maximaal 2 Reclamevitines geplaatst worden. Enkelzijdige of dubbelzijdige uitvoering is afhankelijk zijn van de locatie in de parkeergarage. Dubbelzijdig zal waarschijnlijk nergens geplaatst kunnen worden.

4 Eisen te plaatsen Reclamevitrites

- 4.1 De Reclamevitrites kunnen door Opdrachtnemer uitgevoerd worden in een formaat zoals gewenst door Opdrachtgever. Minimale omvang van de Reclamevitrites bedraagt A0-formaat, maximale omvang 8m².
- 4.2 Het is voor onbevoegden binnen redelijke grenzen niet mogelijk de Reclamevitrites te verwijderen, te vervormen of te vernielen.
- 4.3 De Opdrachtnemer draagt zorg voor de vervaardiging, de levering, de plaatsing in afstemming met Opdrachtgever. Dit betekent dat de Opdrachtgever bepaalt waar wel/niet Reclamevitrites geplaatst worden.
- 4.4 Er mag zonder toestemming niet geboord worden.
- 4.5 De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor aansluiting op electra. Alle kosten met betrekking tot aansluiting zijn voor opdrachtnemer. Kosten stroomverbruik zijn voor rekening van Opdrachtgever/ Spaarnelanden. De aansluiting dient deugdelijk aangelegd te zijn door gekwalificeerd personeel. De electra aansluiting dient buiten het bereik van personen te worden aangelegd.
- 4.6 De Reclamevitrites dienen te voldoen aan de volgende eisen ten aanzien van vormgeving:
- Eenduidige Kleurstelling.
 - Vormtaal van de objecten die gelijk te zijn.
 - Licht constructie.
- 4.7 Het is toegestaan om Reclamevitrites te voorzien van een roterend systeem.
- 4.8 Het is toegestaan om Reclamevitrites te voorzien van Digitale Schermen. Bij toepassing van Digitale Schermen dient Opdrachtnemer de helderheid in te stellen op een niveau dat gebruikelijk is voor een indooromgeving.
- 4.9 Indien gebruik gemaakt wordt van verlichting dienen de Reclamevitrite inwendig verlicht te zijn. De verlichting vindt plaats door middel van LED, waarbij het licht egaal verdeeld wordt over het reclamevlak. Opdrachtgever heeft een voorkeur voor digitale borden.
- 4.10 Het gehele product, (inclusief behuizing, lichtsensoren, elektriciteitskast, display, et cetera), is EMC Class A conform aan de Europese norm EN standard EN 55022:2010.
- 4.11 De helderheid van het reclamevlak past zich aan de omgeving aan, tijdstip en het omgevingslicht, zodanig dat deze geen overlast veroorzaakt aan weggebruikers en/of omwonenden.

5 Eisen aan duurzaamheid

5.1 *Drukwerk*

Uw inschrijving voldoet aan de minimum duurzaamheidseisen drukwerk volgens de productgroepcriteria- en eisen van PIANOo expertisecentrum aanbesteden (milieucriteria drukwerk maart 2017).

5.2 *Papier*

Uw inschrijving voldoet aan de minimum duurzaamheidseisen papier volgens de productgroepcriteria- en eisen van PIANOo expertisecentrum aanbesteden (milieucriteria papier augustus 2017).

5.3 *Reiniging*

Uw inschrijving voldoet aan de minimum duurzaamheidseisen reiniging openbare ruimte volgens de productgroepcriteria- en eisen van PIANOo expertisecentrum aanbesteden (milieucriteria reiniging openbare ruimte maart 2017).

5.4 *Transport*

De voor de uitvoering van de opdracht in te zetten voertuigen zowel zwaarder als lichter dan of gelijk aan 3500 kg voldoen minimaal aan de Euro-6 norm. Indien bevoegd gezag overgaat tot instellen van een milieuzone of andere maatregelen dan dienen de in te zetten voertuigen te voldoen aan de voorwaarden van deze zones. De laagste inrit van de parkeergarage is 1.95 meter. Vanaf 2025 zal in de binnenstad Zero emissie gelden. Opdrachtnemer zal zich moeten houden aan milieuzones.

6 Werkzaamheden beheer, onderhoud en schadeherstel

6.1 *Algemene eisen*

Opdrachtnemer draagt er (voor eigen rekening) zorg voor dat de Reclamevitrites inwendig en uitwendig in goede staat van onderhoud blijven, zowel in visueel, technisch als functioneel opzicht. Daaronder is ook begrepen het reinigen van de Reclamevitrites en de daarin aangebrachte informatie, alsmede het herstel van beschadigingen.

6.2 *Graffiti*

Niet-aanstootgevende graffiti op een vitrinekast dient binnen twee werkdagen 48 uur na melding/constatering verwijderd te worden door Opdrachtnemer, aanstootgevende graffiti binnen 1 werkdag.

6.3 *Gebreken, beschadigingen en/of schades*

Alle gebreken, beschadigingen en/of schades dienen op kosten van Opdrachtnemer hersteld te worden binnen 5 werkdagen uur na melding/constatering het veilig stellen dient 1 werkdag na melding te hebben plaatsgevonden, behoudens hetgeen hierna wordt bepaald. De Opdrachtnemer koppelt de uitvoeringstijd van de werkzaamheden terug aan de melder en de Opdrachtgever.

6.4 *Glasschade*

Schade aan alle glazen onderdelen dient binnen 1 werkdag na melding/constatering opgeruimd te worden en binnen 3 werkdagen gerepareerd te zijn.

6.5 *Verlichting*

Defecten in de verlichting dienen binnen 3 werkdagen uur na melding/constatering hersteld te zijn. De Opdrachtnemer koppelt de uitvoeringstijd van de werkzaamheden terug aan de melder en de Opdrachtgever. Onder defecten in de verlichting worden verstaan aangebrachte LED verlichting. De voedingskabel tot aan de WCD of lasdoos is in beheer van de Opdrachtgever. Vanaf de WCD of lasdoos is de bedrading de verantwoording van de Opdrachtnemer. Het ontbreken van voedingsspanning is de verantwoording van de Opdrachtgever/Spaarnelanden

6.6 *Onveilige situaties*

Schades, gebreken e.d. die een verkeersonveilige of anderszins onveilige situatie (kunnen) veroorzaken worden door de beheerder van de Opdrachtgever zo spoedig mogelijk veiliggesteld. De Opdrachtnemer dient binnen 1 werkdag na melding uitvoer te geven aan de herstelwerkzaamheden.

7 Controleren en keuren

7.1 De Opdrachtgever dan wel haar beheerder houdt toezicht op de werkzaamheden van de Opdrachtnemer en de door hem ingeschakelde onderaannemers, ten einde zich waarborgen te verschaffen dat aan de gestelde eisen is voldaan, of zal worden voldaan. Dit zal gebeuren door middel van een aantal steekproeven, gedurende de contractperiode. Dit toezicht door de Opdrachtgever ontslaat de Opdrachtnemer niet van de verplichting om compleet werkende Reclamevitrites te blijven leveren, die in alle opzichten voldoen aan de eisen gesteld in dit Programma van Eisen en de vigerende voorschriften.

7.2 De Opdrachtnemer en/of beheerder en de Opdrachtgever overleggen jaarlijks over de uitvoering van de werkzaamheden en de wijze van onderhoud zoals dat door de Opdrachtnemer uitgevoerd wordt.

8 Oplevering bij einde overeenkomst

- 8.1 Uiterlijk in de laatste week van de overeenkomst verwijdt Opdrachtgever de Reclamevitruines die in haar eigendom zijn, tenzij partijen hierover andere afspraken maken.

9 Overige bepalingen

9.1 *Verantwoording*

In de vierde (4^e) week van ieder kalenderjaar dient er een contractevaluatie plaats te vinden tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer. Deze evaluatie vindt plaats op basis van een door Opdrachtnemer op te stellen managementrapportage inzake de werkzaamheden die in het desbetreffende jaar zijn uitgevoerd. De managementrapportage van Opdrachtnemer wordt uiterlijk 1 week voor de bespreking met Opdrachtgever digitaal toegezonden aan de Opdrachtgever.

Op verzoek van zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer kunnen er tussentijds meer evaluatiegesprekken plaatsvinden.

9.2 Aanspreekpunt

Opdrachtnemer zal zorgen voor een permanent direct aanspreekpunt en de correcte contactgegevens voor Opdrachtgever.

BIJLAGEN

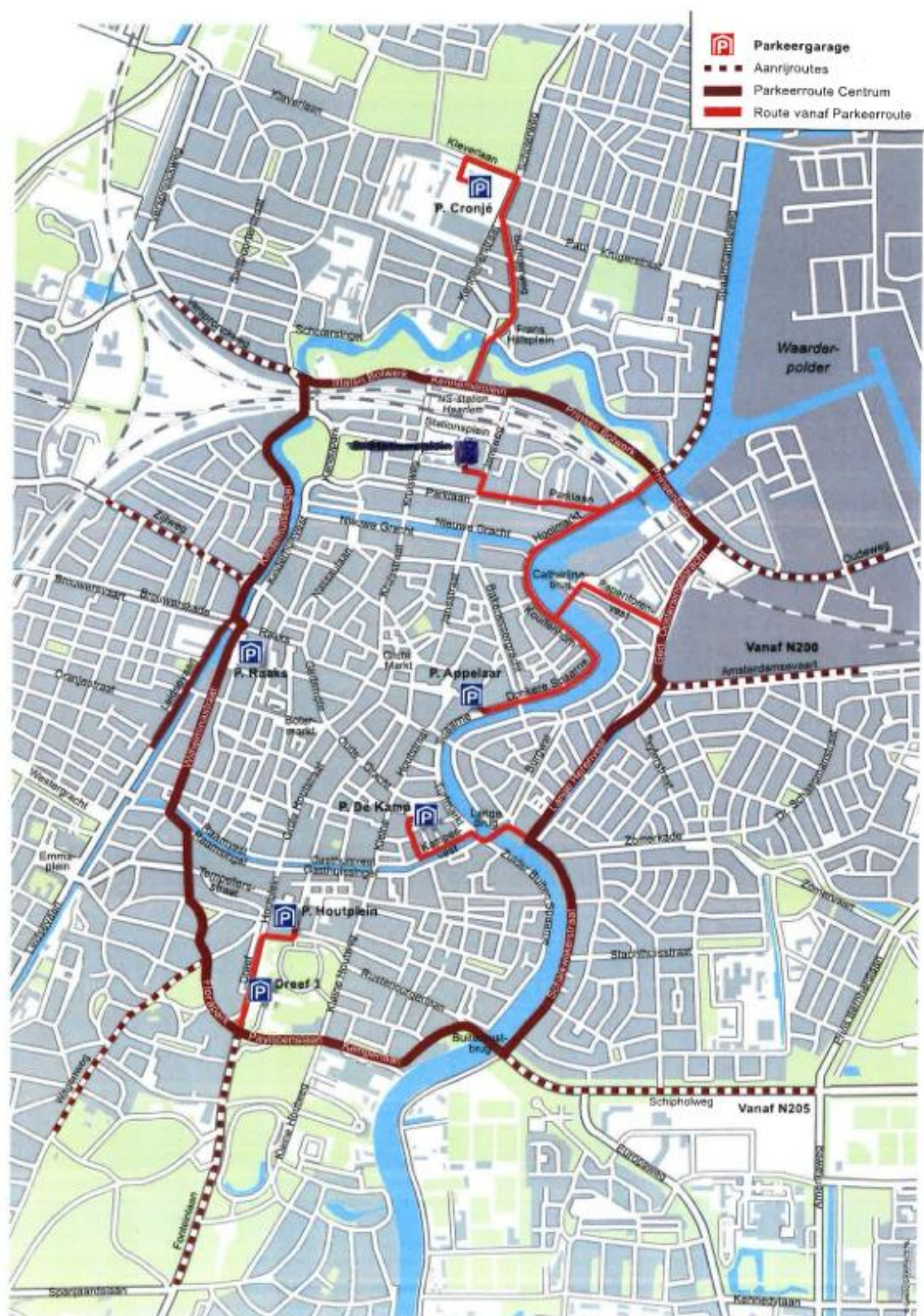
Parkeergarages

	Parkeerplekken
Parkeergarages	
Houtplein	860
Kamp	396
Raaks	960
Appelaar	296
Cronjé	404
Dreef	239

	Locatie
Parkeergarages	
Houtplein	Wagenmakerslaan 1 2012 DJ
Kamp	De Witstraat 1 2011 DV
Raaks	Zijlvest 45 2011 DV
Appelaar	Damstraat 12 2011 HA
Cronjé	Kleverlaan 12 2023 JG
Dreef	De Dreef 3 2012 HR

	Stallingsplekken
Fietsenstallingen	
Smedestraat	675
Botermarkt	258
Tempelierstraat	180
Stationsplein	5020
Kennemerplein	1700
Jacobijnestraat	Zaterdagen: 450

	Locatie
Fietsenstallingen	
Smedestraat	Smedestraat 43 2011 RE
Botermarkt	Botermarkt 3 2011 XL
Tempelierstraat	Tempeliersstraat 66 2012 EB
Stationsplein	Stationsplein tegenover nummer 3
Kennemerplein	Kennemerplein 6 2011 MJ
Jacobijnestraat	Jacobijnestraat 28 2011 TH

Bijlage: toelichting op reclameverbod

	Voorbeeld	Toelichting	Toestaan Ja/Nee
1	Grijze stroomcontracten zouden niet mogen, maar groen wel, maar dan niet van bedrijven uit de kolen-, olie-, gassector? Hoe moeten we beoordelen of er sprake is van grijze of groene stroom?	Groene stroom is elektriciteit die op een milieuvriendelijke manier wordt opgewekt waarbij gebruik wordt gemaakt van hernieuwbare energiebronnen zoals wind, waterkracht en zon. Elektriciteit die wordt opgewekt met gebruikmaking van fossiele bronnen (zoals gas of steenkool) valt hier niet onder.	Ja
2	Een campagne van oliemaatschappij voor groene energieproducten (zoals wind of zonneparken)?	Er wordt geen reclame gemaakt voor fossiele producten of diensten.	Ja
3	Een campagne om een overstap te maken van energieleverancier?	In dien daarbij geen reclame gemaakt voor grijze stroomcontracten of gascontracten en het product waarvoor reclame wordt gemaakt, niet uitsluitend in een fossiele variant verkrijgbaar is, is dit toegestaan.	Ja
4	Een campagne van een reisbureau waarin alleen een reisbestemming is te zien (bijvoorbeeld: "beleef de Canarische Eilanden")?	Hiermee wordt niet rechtstreeks reclame gemaakt voor fossiele producten of diensten. Er wordt immers geen vliegvakantie aangeboden of reclame gemaakt voor een vliegticket.	Ja
5	Een merkcampagne van een luchtvaartmaatschappij.		Nee
6	Campagne van internationale koeriersdiensten die gebruik maken van fossiele brandstoffen)?	Het maken van reclame voor een koeriersdienst valt op zichzelf nog niet onder de begripsomschrijving.	Ja
7	Een campagne van een automerk dat (ook) auto's produceert met fossiele brandstofmotoren?	Uitsluitend indien de reclame is voor voertuigen met een hernieuwbare energiebron (zoals elektrisch of waterstof).	Ja, tenzij
8	Een campagne van een automerk waarbij niet zichtbaar is of het om een hybride of elektrisch model gaat?	Uitsluitend indien de reclame is voor voertuigen met een hernieuwbare energiebron (zoals elektrisch of waterstof).	Ja, tenzij
9	Frisdrank in plastic flessen gemaakt van aardolie: valt dit binnen de beperking? Of andere vormen van reclame met plastic.	Er wordt geen rechtstreekse reclame gemaakt voor fossiele brandstof.	Ja
10	Automerken en -diensten: Shortlease aanbiedingen "Huur uw vakantieauto met X in Spanje"	Afhankelijk of er reclame wordt gemaakt voor een voertuig op fossiele brandstof, dat is niet toegestaan. Wel als het een voertuig met een hernieuwbare energiebron is.	Ja, tenzij
11	Automerken en -diensten Leasecontracten: "Lease nu de nieuwste Auto X vanaf 500,- euro per maand"	Afhankelijk of die auto in een elektrische versie is (te krijgen) en dat niet duidelijk blijkt uit het beeld dat sprake is van een voertuig met een interne verbrandingsmotor op fossiele brandstof	Ja, tenzij
12	Reclame voor fast-food en supermarkten: een flame grill burger bereid op een gasbbq.	Niet toegestaan wanneer expliciet wordt aangegeven dat het product wordt bereid op een gasbarbecue. Daarnaast in strijd met het vleesverbod	Nee
13	Reclame voor fast-food en supermarkten: garnalencocktails waarbij	De garnalencocktail zelf is geen fossiel product, maar het is wel vis.	Nee

	Voorbeeld	Toelichting	Toestaan Ja/Nee
	de garnalen per vliegtuig uit Marokko worden geïmporteerd.		
14	Lokale bedrijven, zoals een frietzaak, die grijze stroom gebruikt om producten te bereiden.	Als het lokale bedrijf reclame maakt voor zijn producten of diensten zonder dat reclame wordt gemaakt voor de (toepassing van) grijze stroom.	Ja
15	Retailproducten die afhankelijk zijn van transport per containerschip of vliegtuig (bijvoorbeeld kleding of groente en fruit).	Zolang het containerschip of het vliegtuig niet in de reclame te zien is.	Ja
16	Reclame-uitingen met een sterke visuele of symbolische verwijzing naar fossiele brandstoffen, zoals een kerstvrachtwagen.	Reclame voor een vrachtauto die wordt aangedreven door een fossiele of hybride brandstofmotor is niet toegestaan. Echter, het verbod heeft geen betrekking op op zichzelf staande visuele of symbolische verwijzingen.	Nee, tenzij
17	Reclame van doe-het-zelfzaken voor producten zoals gasflessen, of plastic grondzeilen.	Gasflessen zijn niet toegestaan. Hoe het product geproduceerd wordt heeft geen betrekking op dit verbod. Daarmee is reclame voor plasticgrondzeilen wel toegestaan.	Nee, tenzij
18	Winacties, bijvoorbeeld: een radiospot met de kans om een vakantie of auto te winnen.	In beginsel is reclame voor een winactie toegestaan. Het kan om een elektrische auto of een vakantie in eigen land gaan.	Ja
19	Advertenties van energieleveranciers of autoverhuurders: zijn deze geheel verboden?	Nee deze zijn niet in zijn geheel verboden	Ja
20	Een kortingsactie van een reisorganisatie.	Indien geen sprake is van reclame voor vliegtuigen of cruiseboten, is dat toegestaan	Ja, tenzij
21	Een reclame voor een reis van een locatie (zoals New York) die uitsluitend met vliegtuig of boot te bereiken is reclame	Indien de reclame uitsluitend ziet op de stad, en het bijvoorbeeld ook kan gaan om het huren van het hotel of huurauto, is dat toegestaan. Dit wordt anders indien een pakketreis wordt aangeboden (zoals 8 dagen New York), waarvan duidelijk is dat het alleen uitgevoerd kan worden door gebruik van het vliegtuig of (fossiel aangedreven) boot.	Ja, tenzij
22	Reclame voor cruise reizen.	Nee, tenzij op enig moment cruise reizen zonder fossiele brandstof mogelijk zijn.	Nee
23	Pakketreizen naar bestemmingen binnen Europa waar de vliegreis of bootreis niet bij inbegrepen is.		Ja
24	Geldt het verbod alleen voor producten waarbij vlees of vis het hoofdbestanddeel is, of ook wanneer er slechts een minimale hoeveelheid aanwezig is?	Het verbod is van toepassing als vlees in een product is verwerkt.	
25	Valt het gebruik van dierlijke ingrediënten of hulpstoffen (zoals gelatine, vleesextract, visolie, dierlijk stremsel) ook onder het verbod, ook als dit slechts in zeer kleine hoeveelheden wordt toegepast?	Het verbod richt zich alleen op vlees/vis en niet op bijproducten daarvan (zoals gelatine, vleesextract, visolie, dierlijk stremsel) mits het als hulpstof gebruikt wordt en niet het hoofdproduct is c.q. kenbaar in de reclame is opgenomen..	Ja, tenzij

	Voorbeeld	Toelichting	Toestaan Ja/Nee
26	Worden plantaardige producten met “vlees- of vismaak” of plantaardige lookalikes (bijvoorbeeld vegetarische kipstukjes, vegan vissticks) als vlees- of visproduct aangemerkt?	Zolang duidelijk is dat sprake is van een alternatief voor vlees.	Ja
27	Wordt insectenproteïne beschouwd als vlees binnen de definitie van dit verbod?	Insecten proteïne is juridisch niet geclassificeerd als vlees.	Ja
28	Pizza: welke ingrediënten erop zitten is niet duidelijk, maar het lijkt op vlees (zoals salami of ham).	Voor zover uit het beeld sprake lijkt te zijn van vlees, is dat niet toegestaan, tenzij duidelijk een vegetarisch alternatief wordt afgebeeld	Nee
29	Reclame voor een hamburger.	Indien duidelijk is dat sprake is van een alternatief voor vlees/vis.	Ja, tenzij
31	Mag reclame worden gemaakt voor alcoholische dranken waarin dierlijke ingrediënten of hulpstoffen zijn gebruikt (bijvoorbeeld bier geklaard met gelatine of isinglass)?	Het product is niet gemaakt van vlees.	Ja
33	Valt huisdiervoeding met vlees of vis onder het verbod, of geldt het uitsluitend voor producten voor menselijke consumptie?	Dit valt niet onder het verbod, het is niet voor menselijke consumptie.	Ja
34	Vallen soepen, sauzen en snacks die vlees- of visbestanddelen bevatten (bijvoorbeeld ossenstaartsoep,) onder het verbod?	Indien sprake is van een product waarin duidelijk vlees is verwerkt (ossentaartsoep of kippensoep) is dat niet toegestaan. Voor zover geen rechtstreekse reclame wordt gemaakt voor vlees (bijvoorbeeld snoep met gelatine) is dat wel toegestaan	Nee, tenzij
35	Zijn voedingssupplementen of capsules met visolie of dierlijke gelatine toegestaan in reclame-uitingen?	Ja, het betreft geen reclame voor vlees of vis zoals bedoeld in het beleid, tenzij het als kenbaar ingrediënt of bestandsdeel wordt opgenomen	Ja, tenzij
36	Is er onderscheid tussen vers, verwerkt, gedroogd of gefermenteerd vlees of vis (bijvoorbeeld jerky, worst, surimi) in de toepassing van het verbod?	Geen onderscheid wordt er gemaakt.	Nee
37	Hoe wordt omgegaan met producten die sporen van vlees of vis kunnen bevatten of waarbij kruisbesmetting mogelijk is?	Ja, het betreft geen reclame voor vlees of vis zoals bedoeld in het beleid, tenzij het als kenbaar ingrediënt of bestandsdeel wordt opgenomen	Ja, tenzij
38	Valt het gebruik van vlees- of visaroma's als smaakstof onder het verbod?	Ja, het betreft geen reclame voor vlees of vis zoals bedoeld in het beleid, tenzij het als kenbaar ingrediënt of bestandsdeel wordt opgenomen	Ja, tenzij
39	Mag een restaurantketen reclame maken voor het merk of algemene acties als sommige menu-items vlees of vis bevatten, zonder dat deze specifiek worden afgebeeld of benoemd?	Geen rechtstreekse reclame voor vlees, tenzij dit alsnog vermeld wordt in de reclame.	Ja, tenzij
40	Is het toegestaan een plantaardig alternatief te promoten binnen een campagne van een merk dat ook vlees of vis verkoopt?		Ja

	Voorbeeld	Toelichting	Toestaan Ja/Nee
41	Geldt het verbod zowel voor beeldmateriaal als voor tekstuele verwijzingen naar vlees of vis?	Ja	Nee
42	Zijn bedrijven categorisch uitgesloten om reclame te maken?	In beginsel niet, tenzij een bedrijf alleen verboden producten/diensten aanbiedt (bijvoorbeeld een slachtbedrijf met vlees voor menselijke consumptie).	Nee, tenzij
43	Wie draagt de verantwoordelijkheid voor het aantonen dat een product geen vlees of vis bevat: de adverteerder, de exploitant of de gemeente?	De exploitant	
44	Wat wordt bedoeld met “Pakketreizen naar bestemmingen buiten Europa waar de vliegreis of bootreis niet bij inbegrepen is”?	Pakketreizen naar bestemmingen buiten Europa waar de vliegreis of bootreis niet genoemd wordt, maar waarvan uit hoofde van het aanbod duidelijk wordt dat een vliegreis of bootreis is inbegrepen. Denk hierbij aan een 8-daagse reis naar New York. Deze kan uitsluitend per boot of vliegtuig uitgevoerd worden.	Nee, tenzij